

Arany János (1817. március 2. — 1882. október 22.)

Magyar költő, tanár, lapszerkesztő, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtitkára.

A magyar irodalom egyik legismertebb és egyben legjelentősebb alakja.

A legnagyobb magyar balladaköltő, ezért nevezték a ballada Shakespeare-iének, vállalt hivatala miatt a szalontai nótáriusnak, de szülővárosában — vélhetően természete miatt — a hallgati ember titulussal is illették. Fordításai közül kiemelkednek Shakespeare-fordításai. Szegény református családba született, szüleinek kései gyermeke volt, akik féltő gonddal nevelték, hiszen a tüdőbaj miatt kilenc testvére közül nyolcat előtte elvesztettek.

Ó azonban igazi csodagyerek lett, már tizennégy éves korában segédtanítói állást tudott vállalni és támogatta idősödő szüleit.

Az anyagi javakban nem dúskáló családi háttér ellenére olyan nagy és sokoldalú szellemi műveltségre tett szert, hogy felnőttkorára a latin, a görög, a német, az angol és a francia irodalom remekait eredetiben olvasta, és jelentős fordítói munkát is végzett.

A magyar nyelv egyik legnagyobb ismerője, és ennek megfelelően páratlanul gazdag szókinccsel rendelkezett.

Pusztán kisebb költeménveiben mintegy 23 ezer szót, illetve 16 ezer egvedi szótövet használt.

Irodalmi pályafutása 1845-ben Az elveszett alkotmány című satirikus eposszal indult, de igazán ismertté az 1846-ban készült elbeszélő költeménye, a Toldi tette.

Már pályája kezdetén is foglalkozott a közélettel, és politikai tárgyú cikkeket írt. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban nemzetőrként vett részt, majd a Szemere Bertalan által vezetett belügyminisztériumban volt fogalmazó. A bukást követően egy ideig bujdosott, ám végül elkerülte a megtorlást, és Nagykőrösre költözött, ahol 1851 és 1860 között tanári állást tudott vállalni.

Az élete teliesen megváltozott, amikor a Kisfaludy Társaság igazgatójává választotta, és Pestre költözött. Itt szerkesztette és adta ki két hetilapját: a Szépirodalmi figyelőt (1860— 1862) és a Koszorút (1863-1865).

A kiegyezés idején a magyar irodalmi és a politikai élet kiemelkedő és meghatározó képviselője volt. Irodalmi munkássága kihatott a talán addig kevésbé ismert történelmi szereplők ismertségére is, hiszen a műveiben megformált alakok közül több neki köszönhetően vált igazán halhatatlanná.

<https://bbpezsgo.github.io/HDRB.GsziMap.io/>